ଆୟକର ଆୟୁକ୍ତ, କୋଚିନ

ବନାମ

ଶ୍ରୀମତୀ ଗ୍ରେସ୍ କୋଲିସ ଏବଂ ଅନ୍ୟମାନେ

ଫେବୃଆରୀ 23, 2001

[ଏସ. ପି. ଭାରୁଚା, ଏନ. ସନ୍ତୋଷ ହେଗଡେ ଏବଂ ୱାଇ. କେ. ସଭରୱାଲ, ନ୍ୟାୟମୂର୍ତ୍ତିମାନେ]

ଆୟକର ଅଧିନିୟମ, 1961— ଧାରା 2 (47), 45, 47 ଏବଂ 49 (2)— କମ୍ପାନୀ ଅଧିନିୟମ ଅନୁଯାୟୀ ମିଶ୍ରଣ ଯୋଜନା— ମିଶ୍ରିତ କମ୍ପାନୀରେ ଥିବା ଅଂଶଧନକୁ, ମିଶ୍ରଣ ହେଉଥିବା କମ୍ପାନୀର ଅଂଶଧନ ବଦଳରେ 1:14 ଅନୁପାତରେ ପ୍ରଦାନ କରାଯିବ— କରଦାତାଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ମିଶ୍ରିତ କମ୍ପାନୀର ଅଂଶଧନ ବିକ୍ରୟ— ସ୍ଥାନାନ୍ତର— ପୁଞ୍ଜିଗତ ଲାଭ ଉପରେ ଟିକସ ଲାଗୁ— ଦାୟିତ୍ୱ—ନିର୍ଣ୍ଣୟ ହୋଇଛି—ମିଶ୍ରଣ ସମୟରେ ମିଶ୍ରିତ କମ୍ପାନୀର ଅଂଶଧନର ବିଲୋପ 'ହସ୍ତାନ୍ତର' ପରିଭାଷା ଅଧୀନଆର ଆସିଥାଏ— ପୁଞ୍ଜିଗତ ଲାଭ ଟିକସ ଯୋଗ୍ୟ— କମ୍ପାନୀ ଅଧିନିୟମ, 1956— ଧାରା 391 (2) ଏବଂ 394

ଉତ୍ତରଦାତା-କରଦାତାମାନେ 'ଏ' କମ୍ପାନୀର ଅଂଶୀଦାର ଥିଲେ । କମ୍ପାନୀ ଅଧିନିୟମ, **1956** ର ଧାରା **391 (2)** ଏବଂ **394** ଅନୁଯାୟୀ ଏକ ବ୍ୟବସ୍ଥା ଅଧୀନରେ, **'A'** କମ୍ପାନୀ (ମିଶ୍ରଣ ହେଉଥିବା କମ୍ପାନୀ) କୁ **'C'** କମ୍ପାନୀ (ମିଶ୍ରିତ କମ୍ପାନୀ) ସହିତ ମିଶ୍ରଣ କରାଯାଇଥିଲା, ଏହାର ପ୍ରତିବଦଳରେ, ମିଶ୍ରଣ ହେଉଥିବା କମ୍ପାନୀର ଅଂଶୀଦାରମାନଙ୍କୁ ପ୍ରତ୍ୟେକ ଅଂଶଧନ ପାଇଁ ମିଶ୍ରିତ କମ୍ପାନୀର **100/-** ଟଙ୍କା ମୂଲ୍ୟର **14** ଟି ପୂର୍ଣ୍ଣ ସୁଝାଯାଇଥିବା ସ୍ଥାୟୀ ଅଂଶଧନ ପ୍ରଦାନ କରାଯାଇଛି । ଏହି କରଦାତାମାନେ ମିଶ୍ରିତ କମ୍ପାନୀର **45,318** ଟି ଅଂଶଧନକୁ **48,72,523/-** ଟଙ୍କାରେ ଅର୍ଥାତ୍ ପ୍ରତ୍ୟେକକୁ **107.50/-** ଟଙ୍କାରେ ପୂର୍ବ ଆକଳନ ବର୍ଷ **1976-77** ଅନୁଯାୟୀ ବିକ୍ରି କରିଥିଲେ । କରଦାତାମାନେ ଆଇ. ଟି. ଓ. ଙ୍କୁ ମିଶ୍ରଣକାରୀ କମ୍ପାନୀର ଅଂଶଧନ ଅଧିଗ୍ରହଣର ମୂଲ୍ୟ ପ୍ରଦାନ କରିନଥିଲେ । ଆଇ. ଟି. ଓ. ମିଶ୍ରିତ କମ୍ପାନୀର ବିକ୍ରି ହୋଇଥିବା ଅଂଶଧନ ସଂଖ୍ୟାକୁ ସେମାନଙ୍କର ସ୍ଥାୟୀ ମୂଲ୍ୟ ସହିତ ଗୁଣନ କରି ଏବଂ ତା'ପରେ **14** ଦ୍ୱାରା ଭାଗ କରି ଅଂଶଧନର କ୍ରୟ ମୂଲ୍ୟ ନିର୍ଦ୍ଧାରଣ କରିଛନ୍ତି । ଆଇ. ଟି. ଓ. ଆୟକର ଅଧିନିୟମ, **1961**ର ବ୍ୟବସ୍ଥା ଅନୁଯାୟୀ ପୁଞ୍ଜି ଲାଭ ଟିକସ ଲାଗୁ କରିଥିଲା । ଆଇ. ଟି. ଓ. ର ଆଦେଶକୁ, ସିଆଇଟି (ଆବେଦନ) ଏବଂ ନ୍ୟାୟାଧିକରଣ ଦ୍ୱାରା ନିଶ୍ଚିତ କରାଯାଇଥିଲା । କରଦାତାଙ୍କ ବିଚାରାର୍ଥେ ପ୍ରେ*High Court convicting two accused under Section*

*302134 and acquilling the remaining ·three of all the charges*ରଣ କ୍ରମେ, ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟ କରଦାତାଙ୍କ ସପକ୍ଷରେ ନିର୍ଣ୍ଣୟ ନେଇଥିଲେ । ତେଣୁ ରାଜସ୍ୱ ବିଭାଗ ପକ୍ଷରୁ ଏହି ଆବେଦନ କରାଯାଇଛି ।

କରଦାତାମାନେ ଯୁକ୍ତି ବାଢ଼ିଥିଲେ ଯେ ମିଶ୍ରଣ ପରେ ମିଶ୍ରିତ କମ୍ପାନୀର ଅଂଶଗୁଡ଼ିକର ଅସ୍ତିତ୍ୱ ସମାପ୍ତ ହୋଇଯାଇଥିଲା; ମିଶ୍ରିତ କମ୍ପାନୀରେ ସେମାନଙ୍କ କୌଣସି ଅଂଶଧନଗୁଡ଼ିକୁ କାହାରିକୁ ହସ୍ତାନ୍ତର କରାଯାଇ ନଥିଲା;

ଅଧିନିୟମର ଧାରା 2 (47) ରେ 'କୌଣସି ଅଧିକାରର ସମାପ୍ତି' ଅଭିବ୍ୟକ୍ତି ଲାଗୁ ହେବ ନାହିଁ କାରଣ ସମ୍ପତ୍ତି ନିଜର ଅସ୍ତିତ୍ୱ ହରାଇ ସାରିଛି; ମିଶ୍ରଣକାରୀ କମ୍ପାନୀରେ ଅଂଶଧନ ରଖିବା କାରଣରୁ ମିଶ୍ରିତ ହୋଇଥିବା କମ୍ପାନୀର ଅଂଶଧନକୁ ଗ୍ରହଣ କରାଯାଇଥିଲା; ଏବଂ ମିଶ୍ରିତ କମ୍ପାନୀରୁ ପ୍ରାପ୍ତ ଅଂଶଧନଗୁଡ଼ିକର ମୂଲ୍ୟ ନିର୍ଦ୍ଧାରଣ କରିବା ପାଇଁ ଆୟକର ଅଧିନିୟମ ଅନୁଯାୟୀ କୌଣସି ବ୍ୟବସ୍ଥା ନ ଥିବାରୁ, ପୁଞ୍ଜି ଲାଭ ଟିକସ ଆଦାୟ କରାଯାଇପାରିବ ନାହିଁ ।

ଆବେଦନକୁ ଅନୁମତି ଦେଇ, ଏହି ନ୍ୟାୟାଳୟ

ନିର୍ଣ୍ଣୟ ନେଇଛନ୍ତି ଯେ: 1.1. ଆୟକର ଅଧିନିୟମ, 1961 ର ଧାରା 2(47) ଅନୁଯାୟୀ 'ହସ୍ତାନ୍ତର' ର ସଂଜ୍ଞା ସ୍ୱଷ୍ଟ କରେ ଯେ, ଏକ ପୁଞ୍ଜିଗତ ସମ୍ପତ୍ତିରେ ଥିବା ଅଧିକାରର ବିଲୋପ କେବଳ ସେହି ସମ୍ପତ୍ତିର ହସ୍ତାନ୍ତର କାରଣରୁ ହେବା ଆବଶ୍ୟକ ନୁହେଁ, ଏହା ଏକ ସ୍ୱତନ୍ତ୍ର ଏବଂ ସ୍ୱାଧୀନ ଅଟେ । କୌଣସି ସମ୍ପତ୍ତିରେ ଥିବା ଅଧିକାରର ବିଲୋପ କେବଳ ହସ୍ତାନ୍ତର କାରଣରୁ ହେବ, ସେପରି କୌଣସି ସୀମାବନ୍ଧନ ନାହିଁ । "ସେଥିରେ ଥିବା କୌଣସି ଅଧିକାରର ବିଲୋପ" ଅଭିବ୍ୟକ୍ତିଟିର ଅର୍ଥ ହସ୍ତାନ୍ତର କାରଣରୁ କିମ୍ବା ଅନ୍ୟଥା ସ୍ୱାଧୀନ ଅଧିକାରର ବିଲୋପକୁ ବିସ୍ତାର କରାଯାଇପାରିବ ନାହିଁ ।ତେଣୁ, ଏହି ଅଭିବ୍ୟକ୍ତି, ହସ୍ତାନ୍ତର କାରଣରୁ ଏବଂ ଅନ୍ୟଥା ସ୍ୱାଧୀନ ଏକ ପୁଞ୍ଜିଗତ ସମ୍ପତ୍ତିରେ ଥିବା ଅଧିକାରର ବିଲୋପକୁ ଅନ୍ତର୍ଭୁକ୍ତ କରେ ।

1.2. ପୁଞ୍ଜିଗତ ସମ୍ପତ୍ତିରେ କରଦାତାଙ୍କ ଅଧିକାର, ମିଶ୍ରଣକାରୀ କମ୍ପାନୀରେ ସେମାନଙ୍କର ଅଂଶଧନ ଥିବାରୁ, ମିଶ୍ରଣକାରୀ କମ୍ପାନୀ, ମିଶ୍ରିତ କମ୍ପାନୀ ସହିତ ମିଶ୍ରଣ ପରେ ବିଲୋପ ହୋଇଯାଇଥିଲା । ତେଣୁ, ଧାରା 2 (47) ର ଅର୍ଥ ମଧ୍ୟରେ ମିଶ୍ରଣକାରୀ କମ୍ପାନୀରେ ଅଂଶଧନଗୁଡ଼ିକର ହସ୍ତାନ୍ତର ହୋଇଥିଲା । ତେଣୁ, ଏହା ଏପରି ଏକ କାରବାର ଥିଲା ଯେଉଁଥିରେ ଆୟକର ଅଧିନିୟମର ଧାରା 47 (vii) ଲାଗୁ ହୋଇଥିଲା, ଫଳସ୍ୱରୂପ, ମିଶ୍ରିତ କମ୍ପାନୀର ଅଂଶଧନ ଅଧିଗ୍ରହଣ ପାଇଁ କରଦାତାଙ୍କ ଖର୍ଚ୍ଚ, ଆଇନର ଧାରା 49 (2) ର ବ୍ୟବସ୍ଥା ଅନୁଯାୟୀ ନିର୍ଦ୍ଧାରଣ କରାଯିବା ଉଚିତ ଥିଲା ।

ଆୟକର ଆୟୁକ୍ତ, ବମ୍ବେ ବନାମ ରସିକଲାଲ ମାନେକଲାଲ **(ଏଚୟୁଏଫ), 177 ଆଇଟିଆର 198** ଏବଂ *ଭନିଆ ସିଲ୍କ ମିଲ୍ସ ପ୍ରାଇଭେଟ୍ ଲିମିଟେଡ୍ ବନାମସିଆଇଟି,* **191 ଆଇଟିଆର୍ 647, ମାମଲାକୁ ଉଲ୍ଲେଖ କରାଯାଇଛି ।**

ଦେୱାନୀ ଆବେଦନ କ୍ଷେତ୍ରାଧିକାର: ଦେୱାନୀ ଆବେଦନ ସଂଖ୍ୟା 4437-45/1997

3.6.96 ରେ କେରଳ ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟଙ୍କ ଆଇ. ଟି. ଆର୍. ସଂଖ୍ୟା 269-277/1985 ରେ ପ୍ରଦାନ କରାଯାଇଥିବା ରାୟ ଏବଂ ଆଦେଶରୁ ଏହି ଆବେଦନ ଆସିଛି ।

ଏମ୍. ଏଲ୍. ବର୍ମା, ପି. ଏସ୍. ନରସିଂହ ଏବଂ ସୁଶ୍ରୀ ସୁଷମା ସୁରୀ ଆବେଦନକାରୀ ପାଇଁ ।

ଜୋସେଫ୍ ଭେଲ୍ଲାପଲ୍ଲୀ, ଏସ୍. ରାଜପ୍ପା, ଭି. ବାଲାଜୀ ଏବଂ ପି. ଏନ୍. ରାମଲିଙ୍ଗମ୍ ଉତ୍ତରଦାତାମାନଙ୍କ ପାଇଁ ।

ନ୍ୟାୟାଳୟର ରାୟ ପ୍ରଦାନ କରାଯାଇଥିଲା

ନ୍ୟାୟମୂର୍ତ୍ତି ଭାରୁଚାଙ୍କ ଦ୍ୱାରା । ଆୟକର ଅଧିନିୟମ, 1961 ର ଧାରା 256 (1) ଅନୁଯାୟୀ କରଦାତାଙ୍କ ଆବେଦନ ଉପରେ କେରଳ ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟଙ୍କ ଏକ ଦୁଇଜଣିଆ ଖଣ୍ଡପୀଠଙ୍କ ନିର୍ଣ୍ଣୟ ବିରୁଦ୍ଧରେ ରାଜସ୍ୱ ଦ୍ୱାରା ଏହି ଆବେଦନ କରାଯାଇଛି । ନିମ୍ନୋକ୍ତ ତିନୋଟି ପ୍ରଶ୍ନର ଉତ୍ତର ଦେବାକୁ ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟଙ୍କୁ କୁହାଯାଇଥିଲା ।

"1. ମାମଲାର ତଥ୍ୟ ଏବଂ ପରିସ୍ଥିତିରେ ନ୍ୟାୟାଧିକରଣ ସଠିକ୍ ଭାବରେ ନିର୍ଣ୍ଣୟ ନେଇଥିଲେ ଯେ ଆମ୍ବାସାଡର ଷ୍ଟିମସିପ୍ ପ୍ରାଇଭେଟ୍ ଲିମିଟେଡର, କୋଲିସ୍ ଲାଇନ୍ ପ୍ରାଇଭେଟ୍ ଲିମିଟେଡ୍ ସହିତ ମିଶ୍ରଣ ଉପରେ, ଆମ୍ବାସାଡର ଷ୍ଟିମସିପ୍ ପ୍ରାଇଭେଟ୍ ଲିମିଟେଡ୍ ରେ କରଦାତାଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ସେମାନଙ୍କର ଅଂଶଧନକୁ ହସ୍ତାନ୍ତର କରାଯାଇଥିଲା?

2. ଯଦି ଉପରୋକ୍ତ ପ୍ରଶ୍ନ ସଂଖ୍ୟା 1 ର ଉତ୍ତର ସକାରାତ୍ମକ ଥାଏ, ତେବେ ନ୍ୟାୟାଧିକରଣ ଏହି ନିର୍ଣ୍ଣୟ ନେବା ଠିକ୍ ଥିଲା କି ଯେ କୋଲିସ୍ ଲାଇନ୍ ପ୍ରାଇଭେଟ୍ ଲିମିଟେଡର ସେୟାରଗୁଡ଼ିକର ଆବଣ୍ଟନକୁ ବିଚାରକୁ ନେଇ ଏହି ହସ୍ତାନ୍ତର କରାଯାଇଥିଲା?

3. ତଥ୍ୟ ଏବଂ ମାମଲାର ପରିସ୍ଥିତିରେ, ନ୍ୟାୟାଧିକରଣ ଏହି ନିର୍ଣ୍ଣୟ ନେବାରେ ଠିକ୍ ଥିଲେ କି ଆଇ. ଟି. ଅଧିନିୟମ, 1961 ର ଧାରା 49 (2) କୁ କୋଲିସ୍ ଲାଇନ୍ ପ୍ରାଇଭେଟ୍ ଲିମିଟେଡ୍ ରେ କରଦାତାଙ୍କ ଅଂଶଧନ ବିକ୍ରୟ ପାଇଁ ଲାଗୁ କରାଯାଇଥିଲା, ଯାହା କୋଲିସ୍ ଲାଇନ୍ ପ୍ରାଇଭେଟ୍ ଲିମିଟେଡ୍ ସହିତ ଆମ୍ବାସାଡର ଷ୍ଟିମ୍-ସିପ୍ ପ୍ରାଇଭେଟ୍ ଲିମିଟେଡ୍ ର ମିଶ୍ରଣ ଉପରେ କରଦାତାଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ପ୍ରାପ୍ତ ହୋଇଥିଲା?"

ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟଙ୍କ ପ୍ରଥମ ପ୍ରଶ୍ନର ଉତ୍ତର ନକରାତ୍ମକ ଥିଲା ଏବଂ କରଦାତାଙ୍କ ସପକ୍ଷରେ ଦେଇଥିଲେ, ଅର୍ଥାତ୍, କୌଣସି ହସ୍ତାନ୍ତର ହୋଇନଥିଲା । ଏହି ଉତ୍ତରକୁ ଦୃଷ୍ଟିରେ ରଖି ଏହା ନିର୍ଣ୍ଣୟ ହୋଇଛି ଯେ ଦ୍ୱିତୀୟ ପ୍ରଶ୍ନ ଉଠି ନାହିଁ । ଏହା ତୃତୀୟ ପ୍ରଶ୍ନର ଉତ୍ତର ନକାରାତ୍ମକ ଭାବରେ ଏବଂ କରଦାତାଙ୍କ ସପକ୍ଷରେ ଦେଇଥିଲେ । ତଥାପି, ଏହା ନିର୍ଣ୍ଣୟ ହୋଇଥିଲା ଯେ ଟିକସ କର୍ତ୍ତୃପକ୍ଷ ସେହି କାରବାର ଆଧାରରେ କରଦାତାଙ୍କ ଉପରେ ଟିକସ ଲାଗୁ କରିବା ବିଷୟରେ ବିଚାର କରିପାରିବେ, ଯାହା ଅଧୀନରେ 100/-ଟଙ୍କାର ଅଂଶଧନକୁ 107.50/-ଟଙ୍କାରେ ବିକ୍ରୟ କରାଯାଇଥିଲା । କରଦାତାମାନେ ଆମ୍ବାସାଡର ଷ୍ଟିମସିପ୍ ପ୍ରାଇଭେଟ୍ ଲିମିଟେଡର ଅଂଶୀଦାର ଥିଲେ ।

କେରଳ ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟ, କମ୍ପାନୀ ଅଧିନିୟମର ଧାରା 391 (2) ଏବଂ 394 ଅନୁଯାୟୀ ଏକ ଯୋଜନାର ବ୍ୟବସ୍ଥାକୁ ମଞ୍ଜୁରି ଦେଇଛନ୍ତି ଯେଉଁଥିରେ ଆମ୍ବାସାଡର ଷ୍ଟିମ୍-ସିପ ପ୍ରାଇଭେଟ୍ ଲିମିଟେଡ୍ ("ମିଶ୍ରଣକାରୀ କମ୍ପାନୀ") କୋଲିସ୍ ଲାଇନ୍ ପ୍ରାଇଭେଟ୍ ଲିମିଟେଡ୍ ("ମିଶ୍ରିତ କମ୍ପାନୀ") ସହିତ ମିଶ୍ରଣ କରାଯାଇଥିଲା । ଏହି ଯୋଜନାରେ ମିଶ୍ରଣ ମାଧ୍ୟମରେ ମିଶ୍ରଣକାରୀ କମ୍ପାନୀର ସମସ୍ତ ସମ୍ପତ୍ତି ଓ ଦାୟିତ୍ୱକୁ ମିଶ୍ରିତ କମ୍ପାନୀକୁ ହସ୍ତାନ୍ତର କରାଯିବା ବିଷୟ ଚିନ୍ତା କରାଯାଇଥିଲା, ଏହାର ପ୍ରତିବଦଳରେ, ମିଶ୍ରିତ କମ୍ପାନୀ, ମିଶ୍ରଣକାରୀ କମ୍ପାନୀର ସଦସ୍ୟ ମାନଙ୍କୁ ପ୍ରତି ଏକ ଅଂଶଧନ ବଦଳରେ, ମିଶ୍ରିତ କମ୍ପାନୀରେ 100/- ଟଙ୍କା ମୂଲ୍ୟର 14 ଟି ପୂର୍ଣ୍ଣ ଦେୟ ସ୍ଥାୟୀ ଅଂଶଧନ ମିଶ୍ରଣକାରୀ କମ୍ପାନୀରେ ଜାରି କରିବାର ନିୟମ ରହିଛି । ମିଶ୍ରଣ ପରେ, ମିଶ୍ରଣକାରୀ କମ୍ପାନୀ କାର୍ଯ୍ୟ କରିବା ବନ୍ଦ କରିଦେବ ଏବଂ

ମିଶ୍ରିତ କମ୍ପାନୀ ଏହାର ସମସ୍ତ ବ୍ୟବସାୟ, ସମ୍ପତ୍ତି ଏବଂ ଦାୟିତ୍ୱ ଗ୍ରହଣ କରିବ ଏବଂ ଏହାର ବ୍ୟବସାୟ ଜାରି ରଖିବ । ମଞ୍ଜୁର ହୋଇଥିବା ଯୋଜନାରେ କୁହାଯାଇଛି:"ଉକ୍ତ ହସ୍ତାନ୍ତର ପାଇଁ ପରିଶୋଧର ଅବଶିଷ୍ଟାଂଶ ଭାବରେ, ଅନ୍ତରଣଗ୍ରାହୀ କମ୍ପାନୀ ଦ୍ୱାରା ଅନ୍ତରଣକାରୀ କମ୍ପାନୀର ସଭ୍ୟମାନଙ୍କୁ, ଅନ୍ତରଣକାରୀ କମ୍ପାନୀରେ ତାଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ଧାରଣ କରାଯାଇଥିବା ପ୍ରତି ଅଂଶଧନ ବଦଳରେ, ଅନ୍ତରଣଗ୍ରାହୀ କମ୍ପାନୀରେ 100/- ଟଙ୍କାର 14 ଟି ପୂର୍ଣ୍ଣ ଦେୟ ସ୍ଥାୟୀ ଅଂଶଧନ ପ୍ରଦାନ କରାଯିବ............"

କରଦାତାମାନେ ଏହି ଯୋଜନା ଅଧୀନରେ ସେମାନଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ଅର୍ଜିତ 100/- ଟଙ୍କା ମୂଲ୍ୟର 45318 ଟି ମିଶ୍ରିତ କମ୍ପାନୀର ଅଂଶଧନକୁ, 29 ଫେବୃଆରୀ 1976 ରେ ବି.କେ. ଚାଟାର୍ଜୀ ଏବଂ ତାଙ୍କ ସହଯୋଗୀମାନଙ୍କୁ ମୋଟ 48,72,523/-ଟଙ୍କାରେ ବିକ୍ରି କରିଥିଲେ । ଏହାର ଅର୍ଥ, ସେମାନେ ପ୍ରତ୍ୟେକ ଅଂଶଧନକୁ 107.50/- ଟଙ୍କାରେ ବିକ୍ରି କରିଥିଲେ ।

1976 ମସିହା ମାର୍ଚ୍ଚ 31 ତାରିଖରେ ଶେଷ ହୋଇଥିବା ଆକଳନ ବର୍ଷ ପାଇଁ ଆୟକର ଅଧିକାରୀ, ଚାଟାର୍ଜୀ ଏବଂ ଅନ୍ୟମାନଙ୍କୁ ବିକ୍ରି କରାଯାଇ ଅର୍ଜିତ ପୁଞ୍ଜିଗତ ଲାଭର ଟିକସ କରଦାତାଙ୍କ ଉପରେ ଲାଗୁ କରିଥିଲେ । ଆୟକର ଅଧିକାରୀ ପୁଞ୍ଜିଗତ ଲାଭର ଗଣନା ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟରେ ଧାରା 47 (vii) ସହିତ ପଢାଯାଉଥିବା ଧାରା 49 (2) ର ବ୍ୟବସ୍ଥା ପ୍ରୟୋଗ କରିଥିଲେ । ଏକ ଯୋଜନାର ବ୍ୟବସ୍ଥା ଅଧୀନରେ, ଜଣେ କରଦାତା, ଅଂଶଧନର ସମର୍ପଣ ବଦଳରେ ଯେଉଁ ଅଂଶଧନ ଗ୍ରହଣ କରନ୍ତି, ସେହି ମିଶ୍ରଣକାରୀ କମ୍ପାନୀର ଅଂଶଧନ ମୂଲ୍ୟ, ମିଶ୍ରିତ କମ୍ପାନୀର ଅଂଶଧନ ମୂଲ୍ୟ ସହିତ ସମାନ ବୋଲି ଧରାଯିବ । କରଦାତାମାନେ, କେଉଁ ମୂଲ୍ୟରେ ମିଶ୍ରଣକାରୀ କମ୍ପାନୀର ଅଂଶଧନ ହାସଲ କରିଛନ୍ତି, ସେ ସମ୍ପର୍କରେ ଆୟକର ଅଧିକାରୀଙ୍କୁ ସେମାନେ ସୂଚନା ଦେଇନଥିଲେ । ତଦନୁସାରେ, ଆୟକର ଅଧିକାରୀ ଉଲ୍ଲେଖ କରିଥିଲେ ଯେ ଏହି ଯୋଜନା ଅଧୀନରେ କରଦାତାମାନେ କରଦାତାମାନେ ମିଶ୍ରଣ ହେଉଥିବା କମ୍ପାନୀର 100/- ଟଙ୍କା ମୂଲ୍ୟର ପ୍ରତି ଏକ ଅଂଶଧନ ବଦଳରେ, ମିଶ୍ରିତ କମ୍ପାନୀର 100/- ଟଙ୍କା ମୂଲ୍ୟର 14 ଟି ଅଂଶଧନ ପାଇଛନ୍ତି । ସେ ମିଶ୍ରଣ ହୋଇଥିବା କମ୍ପାନୀର ଅଂଶଧନ ସଂଖ୍ୟାକୁ ଗୁଣନ କରିଥିଲେ ଯାହା କରଦାତାମାନେ ସେମାନଙ୍କର 100/-ଟଙ୍କାର ସ୍ଥାୟୀ ମୂଲ୍ୟ ଦ୍ୱାରା ବିକ୍ରି କରିଥିଲେ ଏବଂ ସେମାନଙ୍କ ମୂଲ୍ୟରେ ପହଞ୍ଚିବା ପାଇଁ ଫଳାଫଳକୁ 14 ଦ୍ୱାରା ଭାଗ କରିଥିଲେ ।ଯେଉଁ ମୂଲ୍ୟରେ କରଦାତାମାନେ ଅଂଶଧନ ବିକ୍ରି କରିଥିଲେ, ତାହା ପୂର୍ବୋକ୍ତ ମୂଲ୍ୟଠାରୁ କମ୍ ଥିଲା, ଯାହା ଆୟକର ଅଧିକାରୀ ଟିକସ ଅଧୀନରେ ଆସୁଥିବା ପୁଞ୍ଜିଗତ ଲାଭ ଥିଲା । ଆୟକର ଅଧିକାରୀ କରଦାତାଙ୍କ ଏହି ଯୁକ୍ତିକୁ ପ୍ରତ୍ୟାଖ୍ୟାନ କରିଥିଲେ ଯେ ଧାରା 49 (2) ଏବଂ 47 (7) କୁ ଲାଗୁ କରାଯାଇନାହିଁ, କାରଣ ମିଶ୍ରଣକାରୀ କମ୍ପାନୀରେ ସେମାନଙ୍କର ଅଂଶଧନଗୁଡ଼ିକର ହସ୍ତାନ୍ତରକୁ ବିଚାରକୁ ନେଇ କରଦାତାମାନେ ମିଶ୍ରିତ କମ୍ପାନୀର ଅଂଶଧନଗୁଡ଼ିକର ମାଲିକ ହୋଇନାହାନ୍ତି ।

ଆୟକର ଅଧିକାରୀଙ୍କ ଆଦେଶକୁ ସି. ଆଇ. ଟି. (ଆବେଦନ) ଦ୍ୱାରା ନିଶ୍ଚିତ କରାଯାଇଥିଲା । ଏହି ମାମଲା ନ୍ୟାୟାଧିକରଣଙ୍କ ପାଖରେ ପହଞ୍ଚିଥିଲା ଏବଂ ନ୍ୟାୟାଧିକରଣ ଅପିଲିୟ ଆଦେଶକୁ କାଏମ ରଖିଥିଲେ । ନ୍ୟାୟାଧିକରଣଙ୍କ ଆଦେଶରୁ ସୃଷ୍ଟି ହୋଇଥିବା ଉପୋରୋକ୍ତ ପ୍ରଶ୍ନଗୁଡିକର ଉତ୍ତର ଜାଣିବା ପାଇଁ ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟଙ୍କ ପାଖକୁ ପଠାଯାଇଥିଲା ଏବଂ ଉପରୋକ୍ତ ଭାବରେ ଉତ୍ତର ଦିଆଯାଇଥିଲା ।

ଏହି ଆବେଦନରେ ଯେଉଁ ବିବାଦ ରହିଛି, ତାହାର ଗଭୀରତାକୁ ହୃଦୟଙ୍ଗମ କରିବା ପାଇଁ ସେହି ସମୟରେ ଆଇନରେ କି ପ୍ରକାର ପ୍ରାବଧାନ ଥିଲା, ତାହା ସ୍ପଷ୍ଟ କରିବା ଜରୁରୀ ।

ଧାରା 2 (47) ଏକ ପୁଞ୍ଜିଗତ ସମ୍ପତ୍ତି ସମ୍ବନ୍ଧରେ "ହସ୍ତାନ୍ତର" କୁ ବ୍ୟାଖ୍ୟା କରେ, ଯେଉଁଥିରେ ସମ୍ପତ୍ତିର ବିକ୍ରୟ, ବିନିମୟ କିମ୍ବା ହସ୍ତାନ୍ତର କିମ୍ବା କୌଣସି ଆଇନ ଅନୁଯାୟୀ କୌଣସି ଅଧିକାରର ବିଲୋପ କିମ୍ବା ବାଧ୍ୟତାମୂଳକ ଅଧିଗ୍ରହଣ ଅନ୍ତର୍ଭୁକ୍ତ । ଧାରା ୪୫ ଅନୁଯାୟୀ, ଗତ ଆର୍ଥିକ ବର୍ଷରେ କୌଣସି ପୁଞ୍ଜିଗତ ସମ୍ପତ୍ତିର ହସ୍ତାନ୍ତରରୁ ମିଳିଥିବା ଲାଭ ବା ଫାଇଦା "ପୁଞ୍ଜିଗତ ଲାଭ" ଶୀର୍ଷକରେ ଆୟକର ଅଧୀନରେ ଆସିବ, ଏବଂ ଏହି ଲାଭକୁ ସେହି ବର୍ଷର ଆୟ ଭାବେ ଗଣନା କରାଯିବ, ଯେଉଁ ବର୍ଷ ସମ୍ପତ୍ତିର ହସ୍ତାନ୍ତର ପ୍ରକ୍ରିୟା ଶେଷ ହୋଇଥିବ । ଧାରା 47 ରେ କୁହାଯାଇଛି ଯେ କେଉଁ କାରବାରକୁ ହସ୍ତାନ୍ତର ଭାବରେ ବିବେଚନା କରାଯିବ ନାହିଁ । ଏଥିଯୋଗୁଁ, ଧାରା 45 ରେ ଥିବା କୌଣସି ବ୍ୟବସ୍ଥା ଏଠାରେ ପ୍ରଯୁଜ୍ୟ ହେବ ନାହିଁ:

> "(vii) କୌଣସି ଅଂଶୀଦାରଙ୍କ ଦ୍ୱାରା, ମିଶ୍ରଣ ଯୋଜନାରେ, କୌଣସି ପୁଞ୍ଜିଗତ ସମ୍ପତ୍ତିର କୌଣସି ହସ୍ତାନ୍ତର, ଯାହା ତାଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ମିଶ୍ରଣକାରୀ କମ୍ପାନୀରେ ଧାରଣ କରାଯାଇଥିବା ଅଂଶ କିମ୍ବା ଅଂଶଧନ, ଯଦି -
>
> (a) ମିଶ୍ରିତ କମ୍ପାନୀର କୌଣସି ଅଂଶ କିମ୍ବା ଅଂଶଧନର ଆବଣ୍ଟନକୁ ବିଚାରକୁ ନେଇ ଏହି ହସ୍ତାନ୍ତର କରାଯାଇଥାଏ; ଏବଂ
>
> (b) ମିଶ୍ରିତ କମ୍ପାନୀ ହେଉଛି ଏକ ଭାରତୀୟ କମ୍ପାନୀ ।"

ଅଧିଗ୍ରହଣର ବିଭିନ୍ନ ପଦ୍ଧତି ସମ୍ବନ୍ଧରେ ମୂଲ୍ୟ କିପରି ଗଣନା କରାଯିବ ତାହା ଧାରା 49 ନିର୍ଦ୍ଧାରଣ କରିଥାଏ । ଏହାକୁ ଉପ-ଧାରା (2) ରେ କୁହାଯାଇଛି:"ଯେଉଁ କ୍ଷେତ୍ରରେ ପୁଞ୍ଜିଗତ ସମ୍ପତ୍ତି, ଏକ ମିଶ୍ରିତ କମ୍ପାନୀ, ଯାହା ଏକ ଭାରତୀୟ କମ୍ପାନୀ, ତାହାର ଅଂଶ କିମ୍ବା ଅଂଶଧନ, ଧାରା 47 ର ଖଣ୍ଡ (vii) ରେ ସୂଚିତ ହସ୍ତାନ୍ତରକୁ ବିଚାରକୁ ନେଇ କରଦାତାଙ୍କ ସମ୍ପତ୍ତି ହୋଇଯାଏ, ସେହି କ୍ଷେତ୍ରରେ ସମ୍ପତ୍ତିର ଅଧିଗ୍ରହଣର ମୂଲ୍ୟ ମିଶ୍ରିତ କମ୍ପାନୀରେ ଅଂଶ କିମ୍ବା ଅଂଶଧନର ଅଧିଗ୍ରହଣର ମୂଲ୍ୟ ବୋଲି ବିବେଚନା କରାଯିବ ।

ଆୟକର ଆୟୁକ୍ତ, ବମ୍ବେ ବନାମ ରସିକଲାଲ ମାଣେକଲାଲ (ଏଚୟୁଏଫ), 177 ଆଇ.ଟି.ଆର.198 ମାମଲାରେ, ଏହି ନ୍ୟାୟାଳୟ ଏକ କମ୍ପାନୀ ମିଶ୍ରଣ ସମୟରେ ଅଂଶଧନ ପରିବର୍ତ୍ତନ ଉପରେ ବିଚାର କରିଥିଲେ, ଯାହା ବର୍ତ୍ତମାନର ଯୋଜନା ସହିତ ପାଖାପାଖି ସମାନ ଥିଲା । ସେହି ସମୟରେ, ଆୟକର ଅଧିନିୟମ, 1922 ର ଧାରା 12B କାରଣରୁ ପୁଞ୍ଜିଗତ ଲାଭ ଉପରେ ଟିକସ ଲାଗୁ କରାଯାଉଥିଲା, ଯାହାକୁ ଏହିପରି କୁହାଯାଇଛି:

> *"12B. ପୁଞ୍ଜିଗତ ଲାଭ* - (1) 1956 ମସିହା ମାର୍ଚ୍ଚ 31 ତାରିଖ ପରେ କୌଣସି ପୁଞ୍ଜିଗତ ସମ୍ପତ୍ତିର ବିକ୍ରୟ, ବିନିମୟ, ବିଲୋପ କିମ୍ବା ହସ୍ତାନ୍ତରରୁ ଉପୁଜିଥିବା କୌଣସି ଲାଭ କିମ୍ବା ଫାଇଦା ସମ୍ବନ୍ଧରେ 'ପୁଞ୍ଜିଗତ ଲାଭ' ଶୀର୍ଷକ ଅଧୀନରେ ଜଣେ କରଦାତାଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ଟିକସ ପ୍ରଦାନ କରାଯିବ ଏବଂ ଏପରି ଲାଭ ଏବଂ ଫାଇଦାକୁ ପୂର୍ବ ବର୍ଷର ଆୟ ବୋଲି ବିବେଚନା କରାଯିବ, ଯେଉଁଥିରେ ବିକ୍ରୟ, ବିନିମୟ, ପରିତ୍ୟାଗ କିମ୍ବା ହସ୍ତାନ୍ତର କରାଯାଇଥିଲା ।

ଏହି ନ୍ୟାୟାଳୟକୁ ଯେଉଁ ପ୍ରଶ୍ନ ଉପରେ ବିଚାର କରିବାକୁ କୁହାଯାଇଥିଲା, ତାହାକୁ ଏହିପରି ପଢାଯାଏ:"ଏହି ମାମଲାର ତଥ୍ୟ ଏବଂ ପରିସ୍ଥିତିକୁ ଭିତ୍ତି କରି, 49,350/- ଟଙ୍କାର ଏହି ରାଶିକୁ ଅଧିନିୟମର ଧାରା 12B ଅନୁଯାୟୀ କରଦାତାଙ୍କ ହାତରେ ବିନିମୟ କିମ୍ବା ହସ୍ତାନ୍ତର ମାଧ୍ୟମରେ ମିଳିଥିବା ପୁଞ୍ଜିଗତ ଲାଭ ଭାବରେ ଆକଳନ କରାଯାଇପାରିବ କି?ଏହି ନ୍ୟାୟାଳୟ ନିର୍ଣ୍ଣୟ ନେଇଛନ୍ତି ଯେ ଏହି କାରବାରରେ କୌଣସି ବିନିମୟ ଜଡିତ ନଥିଲା । ଏକ ବିନିମୟରେ ଜଣେ ବ୍ୟକ୍ତିଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ଅନ୍ୟ ଜଣକୁ ସମ୍ପତ୍ତି ହସ୍ତାନ୍ତର ଏବଂ ପାରସ୍ପରିକ ଭାବରେ, ସେହି ବ୍ୟକ୍ତିଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ପ୍ରଥମ ବ୍ୟକ୍ତିଙ୍କୁ ସମ୍ପତ୍ତି ହସ୍ତାନ୍ତର ଅନ୍ତର୍ଭୁକ୍ତ । ଏକ ଜିନିଷର ମାଲିକାନା ବଦଳରେ ଅନ୍ୟ ଏକ ଜିନିଷର ମାଲିକାନାକୁ ପରସ୍ପର ମଧ୍ୟରେ ହସ୍ତାନ୍ତର କରିବା । ନ୍ୟାୟାଳୟ ସମ୍ମୁଖରେ ଥିବା ମାମଲାରେ, କରଦାତା କାହାକୁ କୌଣସି ସମ୍ପତ୍ତି ହସ୍ତାନ୍ତର କରିଛନ୍ତି ବୋଲି କୁହାଯାଇପାରିବ ନାହିଁ ।ଯେତେବେଳେ ତାଙ୍କୁ ମିଶ୍ରିତ କମ୍ପାନୀର ଅଂଶଧନ ଆବଣ୍ଟନ କରାଯାଇଥିଲା, ସେତେବେଳେ ସେ ଏପରି ଆବଣ୍ଟନ ପାଇବାକୁ ହକଦାର ଥିଲେ କାରଣ ତାଙ୍କ ପାଖରେ ମିଶ୍ରଣକାରୀ କମ୍ପାନୀର 90ଟି ଅଂଶଧନ ଥିଲା । ମିଶ୍ରଣକାରୀ କମ୍ପାନୀରେ 90 ଟି ଅଂଶଧନ ରଖିବା କେବଳ ଏକ ଯୋଗ୍ୟତା ସର୍ତ୍ତ ଥିଲା ଯାହା ଆକଳନକାରୀଙ୍କୁ ମିଶ୍ରିତ କମ୍ପାନୀରେ 45ଟି ଅଂଶଧନର ଆବଣ୍ଟନ ପାଇଁ ଯୋଗ୍ୟ କରିଥିଲା । ମିଶ୍ରଣକାରୀ କମ୍ପାନୀର ବିଲୟ ଯୋଗୁ, ସେହି କମ୍ପାନୀର ୯୦ଟି ଅଂଶଧନର ସମସ୍ତ ମୂଲ୍ୟ ଶୂନ୍ୟ ହୋଇଥିଲା ।

କରଦାତାଙ୍କ ପାଇଁ ବିଦ୍ୱାନ ଅଧିବକ୍ତା ଉପସ୍ଥାପନା କରିଥିଲେ ଯେ, ଏହି ଅଂଶଧନଗୁଡ଼ିକର ମୂଲ୍ୟ ନିର୍ଦ୍ଧାରଣ ପଦ୍ଧତି ସମ୍ବନ୍ଧରେ ଅଧିନିୟମରେ କୌଣସି ବ୍ୟବସ୍ଥା ନ ଥିବାରୁ, ଏହି ଅଂଶଧନଗୁଡ଼ିକର ମିଶ୍ରଣ କମ୍ପାନୀରେ ସେମାନଙ୍କ ଅଂଶଧନଗୁଡ଼ିକର ବିକ୍ରୟ ସମ୍ବନ୍ଧରେ କରଦାତାଙ୍କ ଉପରେ କୌଣସି ପୁଞ୍ଜିଗତ ଲାଭର ଟିକସ ଲାଗୁ କରାଯାଇପାରିବ ନାହିଁ । ଏହାର କାରଣ ଥିଲା ଯେ, ଧାରା 47 (vii) ରେ ଉଲ୍ଲେଖ କରାଯାଇଥିବା ହସ୍ତାନ୍ତର ବଦଳରେ ଯଦି କୌଣସି କରଦାତା ଏକ ମିଶ୍ରିତ କମ୍ପାନୀର ଅଂଶଧନର ମାଲିକ ହୋଇଥାନ୍ତି, ତେବେ ସେହି ଅଂଶଧନଗୁଡ଼ିକର କ୍ରୟ ମୂଲ୍ୟ କିପରି ନିର୍ଦ୍ଧାରଣ କରାଯିବ, ତାହା ଧାରା 49 (2) ରେ ନିର୍ଦ୍ଧାରିତ କରାଯାଇଥିଲା; ଅର୍ଥାତ,ଏକ ମିଶ୍ରଣ ପ୍ରକ୍ରିୟାରେ, ଜଣେ ଅଂଶୀଦାର, ମିଶ୍ରଣକାରୀ କମ୍ପାନୀରେ ଧାରଣ କରିଥିବା ନିଜର ଅଂଶଧନଗୁଡ଼ିକୁ ସେହି ସମୟରେ ହସ୍ତାନ୍ତର କରିଥାନ୍ତି, ଯେତେବେଳେ ତାହାର ବିନିମୟରେ ତାଙ୍କୁ ନୂତନ ଭାବେ ମିଶ୍ରିତ କମ୍ପାନୀର ଅଂଶଧନ ଆବଣ୍ଟନ କରାଯାଏ । ରସିକଲାଲ ମାମଲାରେ ନିର୍ଣ୍ଣୟ ହୋଇଥିଲା ଯେ, ଆମ ସାମ୍ନାରେ ଥିବା ପରିସ୍ଥିତି ସହିତ ସମାନ ପରିସ୍ଥିତିରେ, କରଦାତା କାହାକୁ ମଧ୍ୟ କୌଣସି ସମ୍ପତ୍ତି ହସ୍ତାନ୍ତର କରିନାହାଁନ୍ତି ।

ତେବେ, ଏହା ମାମଲାର ଶେଷ ନୁହେଁ କାରଣ ଧାରା 2 (47) ଏକ ପୁଞ୍ଜିଗତ ସମ୍ପତ୍ତିରେ "କୌଣସି ଅଧିକାରର ସମାପ୍ତି" କୁ ଅନ୍ତର୍ଭୁକ୍ତ କରିବା ପାଇଁ "ସ୍ଥାନାନ୍ତର" କୁ ବ୍ୟାଖ୍ୟା କରେ ।

ଏହି ପରିପ୍ରେକ୍ଷୀରେ, *ଭନିଆ ସିଲ୍କ୍ ମିଲ୍ସ୍ ପ୍ରାଇଭେଟ୍ ଲିମିଟେଡ୍ ବନାମ ସି. ଆଇ. ଟି.,* 191 ଆଇ. ଟି. ଆର୍. 647 ମାମଲାରେ ଏହି ନ୍ୟାୟାଳୟର ଦୁଇଜଣିଆ ବିଦ୍ୱାନ ବିଚାରପତିଙ୍କ ବିଚାରପୀଠଙ୍କ ନିର୍ଣ୍ଣୟ ପ୍ରତି କରଦାତାଙ୍କ ବିଦ୍ୱାନ ଅଧିବକ୍ତାଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ଆମର ଧ୍ୟାନ ଆକର୍ଷଣ କରାଯାଇଥିଲା । ଏହା ଏକ ମାମଲା ଥିଲା ଯେଉଁଥିରେ ଆବେଦନକାରୀ କମ୍ପାନୀ କୃତ୍ରିମ-ରେଶମ କପଡା ଉତ୍ପାଦନ ଏବଂ ବିକ୍ରୟ ବ୍ୟବସାୟ କରୁଥିଲା । ଏହା 1957 ମସିହାରେ ଯନ୍ତ୍ରପାତି କିଣିଥିଲା ଏବଂ ଜାସ୍ମିନ୍ ମିଲସ୍ କୁ ବାର୍ଷିକ ଭଡ଼ା ସୂତ୍ରରେ ଏହାକୁ ଭଡ଼ାରେ ଦେଇଥିଲା ।

ଜସ୍ମିନ୍ ମିଲସ୍, ଯନ୍ତ୍ରପାତିର ରକ୍ଷଣାବେକ୍ଷଣ ଦାୟିତ୍ୱରେ ଥିବାରୁ, ସେ ନିଜର ଯନ୍ତ୍ରପାତି ସହିତ ଅନ୍ୟର ସେହି ଯନ୍ତ୍ରପାତିଗୁଡ଼ିକୁ ମଧ୍ୟ ନିଆଁରୁ ରକ୍ଷା କରିବା ପାଇଁ ବୀମା କରିଥିଲେ । ବୀମା ନୀତିରେ ଏକ ପୁନଃସ୍ଥାପନ ଧାରା ରହିଥିଲା ଯେଉଁଥିରେ ବୀମା କର୍ତ୍ତା କମ୍ପାନୀକୁ, ଅଗ୍ନିକାଣ୍ଡ ଘଟିଥିବା ତାରିଖରେ ଆକଳନ ମୂଲ୍ୟ ଅନୁଯାୟୀ, ନଷ୍ଟ କିମ୍ବା କ୍ଷତି କ୍ଷେତ୍ରରେ ଯନ୍ତ୍ରପାତିର ମୂଲ୍ୟ ଦେବାକୁ ପଡିବ । ଜସ୍ମିନ୍ ମିଲ୍ସ ପରିସରରେ ଏକ ଅଗ୍ନିକାଣ୍ଡ ଘଟିଥିଲା, ଯେଉଁଥିରେ ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ଜିନିଷ ସହିତ ଯନ୍ତ୍ରପାତିଗୁଡ଼ିକର ମଧ୍ୟ ବ୍ୟାପକ କ୍ଷତି ହୋଇଥିଲା ଏବଂ ଫଳସ୍ୱରୂପ ସେଗୁଡ଼ିକ ବ୍ୟବହାର ଅନୁପଯୋଗୀ ହୋଇଯାଇଥିଲା । ବୀମା ଦାବିର ସମାଧାନ ପରେ, ଜାସ୍ମିନ୍ ମିଲ୍ସ୍ ବୀମା କମ୍ପାନୀରୁ ଏକ ରାଶି ପାଇଥିଲେ । ସେଥିରୁ ସେ 6,32,533/- ଟଙ୍କା, ଯନ୍ତ୍ରପାତି ନଷ୍ଟ ହେବା କାରଣରୁ ଆବେଦନକାରୀଙ୍କୁ ପ୍ରଦାନ କରିଥିଲେ । ଏକ ପୁଞ୍ଜିଗତ ଲାଭ ଭାବରେ ଯନ୍ତ୍ରପାତି ପାଇଁ ଆବେଦନକାରୀଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ପ୍ରାପ୍ତ ବୀମା ରାଶି ଏବଂ ଏହାର ମୂଳ ମୂଲ୍ୟ ମଧ୍ୟରେ ପାର୍ଥକ୍ୟ କାରଣରୁ ଆୟକର ଅଧିକାରୀ ମୋଟ 3,50,792/-ଟଙ୍କାକୁ ଟିକସ ଅନ୍ତର୍ଭୁକ୍ତ କରିଥିଲେ । ଅପିଲିୟ ନ୍ୟାୟାଧିକରଣ ନିର୍ଣ୍ଣୟ ନେଇଛନ୍ତି ଯେ ବୀମା ରାଶି କୌଣସି ପୁଞ୍ଜିଗତ ସମ୍ପତ୍ତି ହସ୍ତାନ୍ତର ଯୋଗୁଁ ମିଳିନାହିଁ, ବରଂ ଯନ୍ତ୍ରପାତି ନଷ୍ଟ ହେବା ଯୋଗୁଁ ମିଳିଛି, ତେଣୁ, ଏଥିରେ ଆୟକର ଅଧିନିୟମର ଧାରା 45 ଲାଗୁ କରାଯାଇନାହିଁ । ଏକ ସନ୍ଦର୍ଭ ଆଧାରରେ, ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟ ନ୍ୟାୟାଧିକରଣଙ୍କ ନିଷ୍ପତ୍ତିକୁ ପରିବର୍ତ୍ତନ କରିଛନ୍ତି । ଏହି ନ୍ୟାୟାଳୟ ସେହି ଆବେଦନରେ ନିର୍ଣ୍ଣୟ ନେଇଥିଲେ ଯେ ଯେତେବେଳେ କୌଣସି ସମ୍ପତ୍ତି ନଷ୍ଟ ହୋଇଥିଲା, ସେତେବେଳେ ଏହାକୁ ଅନ୍ୟମାନଙ୍କୁ ହସ୍ତାନ୍ତର କରିବାର କୌଣସି ପ୍ରଶ୍ନ ନଥିଲା । ନଷ୍ଟ କିମ୍ବା କ୍ଷତି, ସମ୍ପତ୍ତିରେ ଥିବା ମାଲିକଙ୍କ ଅଧିକାରକୁ ନଷ୍ଟ କରିଦେଇଥିଲା, କିନ୍ତୁ ଏହା ହସ୍ତାନ୍ତର କାରଣରୁ ନୁହେଁ ବରଂ ସମ୍ପତ୍ତି ଅଦୃଶ୍ୟ ହେବା କାରଣରୁ ହୋଇଥିଲା । ସମ୍ପତ୍ତି ନଷ୍ଟ ହୋଇଯିବା କାରଣରୁ ସେହି ସମ୍ପତ୍ତି ଉପରେ ଥିବା ଅଧିକାର ସମାପ୍ତ ହେବାକୁ ଅଧିକାରର ହସ୍ତାନ୍ତ କୁହାଯିବ ନାହିଁ, ବରଂ ଏହା ସେହି ଅଧିକାରର ନଷ୍ଟ ବୋଲି କୁହାଯିବ । ସମ୍ପତ୍ତି ନଷ୍ଟ ହେବା କାରଣରୁ ଅଧିକାର ନଷ୍ଟ ହେବାକୁ, ସମ୍ପତ୍ତି ହସ୍ତାନ୍ତର କାରଣରୁ ଅଧିକାରର ଅନ୍ତ ଘଟିବା ସହିତ ସମାନ ବୋଲି ଧରାଯାଇପାରିବ ନାହିଁ । ତେଣୁ ଏହି ଅଧିନିୟମର ଧାରା 45 କୁ ଲାଗୁ କରାଯାଇନଥିଲା । ସମ୍ପତ୍ତିର ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ କ୍ଷତି ପାଇଁ ବୀମା କମ୍ପାନୀ କ୍ଷତିପୂରଣ ଦେବା ସମୟରେ, ଯଦି ସେହି ସମ୍ପତ୍ତି କିମ୍ବା ତାହାର ଅବଶିଷ୍ଟ ଅଂଶ ନିଜ ଅକ୍ତିଆରକୁ ନେଇଯାଏ, ତେବେ ତାହା ବୀମା ଦାବିର ପ୍ରକୃତିକୁ ବଦଳାଇ ଦିଏ ନାହିଁ, ବୀମା ଦାବିର ପ୍ରକୃତି ସର୍ବଦା କ୍ଷତିର ଭରଣା ବା କ୍ଷତିପୂରଣ ହିଁ ହୋଇଥାଏ । ବୀମା କମ୍ପାନୀ ଦ୍ୱାରା ନିଆଯାଇଥିବା ସମ୍ପତ୍ତି ବଦଳରେ ବୀମା ଅର୍ଥ ପ୍ରଦାନ କରାଯାଇ ନାହିଁ, କାରଣ ଗୋଟିଏ ଅନ୍ୟଟି ପାଇଁ ପ୍ରତିଫଳ ନୁହେଁ । ଏହି ଅଦାଲତ ସେତେବେଳେ, ଧାରା 45 ଏଥିରେ ପ୍ରଯୁଜ୍ୟ ନୁହେଁ ବୋଲି ଅତି ସଠିକ୍ ଭାବରେ ଦର୍ଶାଇବା ପରେ, 'ହସ୍ତାନ୍ତର' ର ସଂଜ୍ଞା ବିଷୟରେ ବିଚାର କରିବାକୁ ଆଗେଇ ଆସିଛନ୍ତି ଏବଂ ଏହିପରି କହିଛନ୍ତି:

> "ଏହା ସତ୍ୟ ଯେ ଅଧିନିୟମର ଧାରା 2 (47) ରେ "ସ୍ଥାନାନ୍ତର" ର ସଂଜ୍ଞା ଏକ "ସମାବେଶୀ" ସଂଜ୍ଞା, ତେଣୁ, ଏହା ଘଟଣାବଳୀ ଏବଂ କାରବାର ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ବ୍ୟାପ୍ତ ଯାହା ଅନ୍ୟଥା ଏହାର ସାଧାରଣ, ଲୋକପ୍ରିୟ ଏବଂ ପ୍ରାକୃତିକ ଅର୍ଥ ଅନୁଯାୟୀ "ସ୍ଥାନାନ୍ତର" ହୋଇନପାରେ । ଏହି ସଂଜ୍ଞାର ଏହି ଦିଗକୁ ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟ ବିଚାରକୁ ନେଇଛନ୍ତି ଏବଂ ସେଥିପାଇଁ, ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟ ଯୁକ୍ତି କରିଛନ୍ତି ଯେ, ଯଦି ଧାରା 45 ରେ "ସ୍ଥାନାନ୍ତର" ଶବ୍ଦ ବଦଳରେ "ସେଥିରେ ଥିବା କୌଣସି ଅଧିକାରର ସମାପ୍ତି" ଶବ୍ଦକୁ ସ୍ଥାନିତ କରାଯାଏ, ତେବେ ବୀମା କମ୍ପାନୀରୁ ପ୍ରାପ୍ତ ଦାବି କିମ୍ବା କ୍ଷତିପୂରଣ ଉକ୍ତ ଧାରାକୁ ଆକର୍ଷିତ କରିବ । ତେବେ ଉଚ୍ଚ

ନ୍ୟାୟାଳୟ ଏହି ସତ୍ୟକୁ ଭୁଲିଯାଇଛନ୍ତି ଯେ ଏହି ସଂଜ୍ଞାରେ ବିକ୍ରୟ, ବିନିମୟ ଇତ୍ୟାଦି ପରି କାରବାର ବିଷୟରେ ମଧ୍ୟ ଉଲ୍ଲେଖ କରାଯାଇଛି, ଯେଉଁଥିରେ "ସ୍ଥାନାନ୍ତର" ଶବ୍ଦ ଏହାର ଲୋକପ୍ରିୟ ଏବଂ ପ୍ରାକୃତିକ ପରିପ୍ରେକ୍ଷୀରେ ସଠିକ୍ ଭାବରେ ପ୍ରଯୁଜ୍ୟ ହେବ । ଯେହେତୁ ସମ୍ପର୍କିତ ଶବ୍ଦ ଏବଂ ଅଭିବ୍ୟକ୍ତିଗୁଡ଼ିକ ଏକ ସମ୍ପତ୍ତିର ଅସ୍ତିତ୍ୱ ଏବଂ ଜଣେ ଅନ୍ତରଣଗ୍ରାହୀଙ୍କ ଉପସ୍ଥିତିକୁ ସୂଚାଉଛନ୍ତି, ତେଣୁ ଏକ ଶବ୍ଦକୁ ତାହାର ସାଙ୍ଗରେ ଥିବା ଅନ୍ୟ ଶବ୍ଦମାନଙ୍କ ଅର୍ଥର ନିୟମ ଅନୁସାରେ, "ସେଥିରେ ଥିବା କୌଣସି ଅଧିକାରର ବିଲୋପ" ବାକ୍ୟାଂଶଟିକୁ ମଧ୍ୟ ସେହି ସମାନ ଅର୍ଥରେ ଗ୍ରହଣ କରାଯିବ, ଅର୍ଥାତ୍, ଏହାର ଅର୍ଥ କେବଳ ସେହି କ୍ଷେତ୍ରରେ ସୀମିତ ରହିବ ଯେଉଁଠାରେ ସମ୍ପତ୍ତିଟି ଅନ୍ୟ ଜଣଙ୍କୁ ହସ୍ତାନ୍ତର ହେଉଛି । ଯଦି ବ୍ୟବସ୍ଥାପିକା ଏହି ସଂଜ୍ଞାକୁ କୌଣସି ଅଧିକାରର ବିଲୋପ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ବିସ୍ତାର କରିବାକୁ ଚାହୁଁଥିଲା, ତେବେ ଏଥିରେ ହସ୍ତାନ୍ତରଣର ସ୍ପଷ୍ଟ ଉଦାହରଣ, ଯଥା ବିକ୍ରୟ, ବିନିମୟ ଇତ୍ୟାଦି ଅନ୍ତର୍ଭୁକ୍ତ ହୋଇନଥାନ୍ତା । ତେଣୁ, "ସେଥିରେ ଥିବା କୌଣସି ଅଧିକାରର ବିଲୋପ" ଅଭିବ୍ୟକ୍ତି ହସ୍ତାନ୍ତର କାରଣରୁ ଅଧିକାରର ବିଲୋପ ମଧ୍ୟରେ ସୀମିତ ରହିବ ଏବଂ ହସ୍ତାନ୍ତର କାରଣରୁ କିମ୍ବା ଅନ୍ୟଥା ସ୍ୱାଧୀନ ଭାବରେ କୌଣସି ଅଧିକାରର ବିଲୋପକୁ ବୁଝାଏ ନାହିଁ ।

ଉତ୍ତରଦାତାଙ୍କ ପାଇଁ ବିଦ୍ୱାନ ଅଧିବକ୍ତା ଏହି ନିର୍ଣ୍ଣୟ ଉପରେ ନିର୍ଭର କରି ପୁନର୍ବାର ଯୁକ୍ତି ଦର୍ଶାଇଥିଲେ ଯେ ମିଶ୍ରଣକାରୀ କମ୍ପାନୀରେ କରଦାତାଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ସେମାନଙ୍କ ଅଂଶଧନଗୁଡ଼ିକର କୌଣସି ହସ୍ତାନ୍ତର କରାଯାଇ ନାହିଁ, ତେଣୁ, ଏହି ମାମଲା ଧାରା 2 (47) ରେ "କୌଣସି ଅଧିକାରର ସମାପ୍ତି" ଅଭିବ୍ୟକ୍ତିର ଅର୍ଥ ମଧ୍ୟରେ ଆସିବ ନାହିଁ । ଏହି ନିର୍ଣ୍ଣୟ କାରଣରୁ, "ସେଥିରେ ଥିବା କୌଣସି ଅଧିକାରର ବିଲୋପ" ଅଭିବ୍ୟକ୍ତିଟି ହସ୍ତାନ୍ତର କାରଣରୁ ଅଧିକାରର ବିଲୋପ ମଧ୍ୟରେ ସୀମିତ ରହିବା ଆବଶ୍ୟକ ଥିଲା ଏବଂ ହସ୍ତାନ୍ତର କାରଣରୁ କିମ୍ବା ଅନ୍ୟଥା ସ୍ୱାଧୀନ ଅଧିକାରର ବିଲୋପକୁ ସୂଚିତ କରିବା ପାଇଁ ବିସ୍ତାର କରାଯାଇପାରିବ ନାହିଁ ।

ରାଜସ୍ୱ ପକ୍ଷରୁ ବିଦ୍ୱାନ ଅଧିବକ୍ତା ଉପସ୍ଥାପନା କରିଛନ୍ତି ଯେ, ବୀମା ଦାବିର ସମାଧାନ ପାଇଁ ମିଳିଥିବା ଅର୍ଥ ବୀମା କର୍ତ୍ତାଙ୍କୁ ନଷ୍ଟ ହୋଇଯାଇଥିବା ଯନ୍ତ୍ରପାତିର ହସ୍ତାନ୍ତର ବାବଦରେ ନୁହେଁ, ତେଣୁ ଧାରା 45 ଅନୁଯାୟୀ କୌଣସି "ହସ୍ତାନ୍ତର" ହୋଇନାହିଁ, ନିର୍ଣ୍ଣୟ ହେବା ପରେ, ଭନିଆ ମାମଲାରେ ଏହି ନ୍ୟାୟାଳୟ ପାଇଁ ଧାରା 2 (47) ର ପରିଭାଷା ଏବଂ "ଏଥିରେ ଥିବା କୌଣସି ଅଧିକାରର ବିଲୋପ" ଶବ୍ଦର ଅର୍ଥକୁ ବିଚାର କରିବା ଅନାବଶ୍ୟକ ଥିଲା । ତାଙ୍କ ଉପସ୍ଥାପନାରେ, ଭାନିଆଙ୍କ ମାମଲାରେ ଦିଆଯାଇଥିବା ନିଷ୍ପତ୍ତିର ଏହି ଅଂଶଟି କେବଳ ପ୍ରସଙ୍ଗକ୍ରମେ କୁହାଯାଇଥିବା ମନ୍ତବ୍ୟ ଅଟେ । ଧାରା 2 (47) ରେ ଥିବା 'ହସ୍ତାନ୍ତର' ସଂଜ୍ଞାରେ ବିକ୍ରୟ ଏବଂ ବିନିମୟ ଅନ୍ତର୍ଭୁକ୍ତ ଥିଲା । ସେହି ପ୍ରତ୍ୟେକ କ୍ଷେତ୍ରରେ ପୁଞ୍ଜିଗତ ସମ୍ପତ୍ତିରେ ବିକ୍ରେତା କିମ୍ବା ବିନିମୟକାରୀଙ୍କ ଅଧିକାର ସମାପ୍ତ ହୋଇଯାଇଥିଲା । ଅଧିବକ୍ତାଙ୍କ ଉପସ୍ଥାପନା ଅନୁଯାୟୀ, ଅଧିକାରର ବିଲୋପକୁ କେବଳ ହସ୍ତାନ୍ତର ଜନିତ ବିଲୋପ ମଧ୍ୟରେ ସୀମିତ ରଖିବା, 'ସେଥିରେ ଥିବା ଯେକୌଣସି ଅଧିକାରର ବିଲୋପ' ଅଭିବ୍ୟକ୍ତିକୁ ଅର୍ଥହୀନ କରିଦେବା ଏବଂ ସଂଜ୍ଞାରେ ଏହାର ବ୍ୟବହାରର ପ୍ରଭାବକୁ ରଦ୍ଦ କରିବା ସହ ସମାନ ।

ଧାରା 2 (47) ରେ 'ସ୍ଥାନାନ୍ତର' ର ସଂଜ୍ଞା ଏବଂ *ଭନିଆଙ୍କ* ମାମଲାରେ ଏହି ନ୍ୟାୟଳୟଙ୍କ ନିର୍ଣ୍ଣୟ ଉପରେ ଆମେ ଯତ୍ନ ସହକାରେ ଚିନ୍ତା କରିଛୁ । ଆମ ଦୃଷ୍ଟିକୋଣରେ, ଏହି ସଂଜ୍ଞା ପୁଞ୍ଜିଗତ ସମ୍ପତ୍ତିରେ ଅଧିକାରର ବିଲୋପ

କରିବାକୁ ସ୍ପଷ୍ଟ ଭାବରେ ସ୍ୱୀକାର କରେ, ଯାହା ସେହି ସମ୍ପତ୍ତିର ହସ୍ତାନ୍ତର ସମୟରେ ହେଉଥିବା ଅଧିକାରର ବିଲୋପଠାରୁ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ଭିନ୍ନ ଏବଂ ସ୍ୱାଧୀନ ଅଟେ । ହସ୍ତାନ୍ତର କାରଣରୁ ଏପରି ବିଲୋପ ପାଇଁ "ସେଥିରେ ଥିବା କୌଣସି ଅଧିକାରର ବିଲୋପ" ଅଭିବ୍ୟକ୍ତିର ସୀମିତତାକୁ ଆମେ ସମ୍ମାନର ସହ ଅନୁମୋଦନ କରୁନାହୁଁ କିମ୍ବା ଏହି ମତକୁ ଗ୍ରହଣ କରୁନାହୁଁ ଯେ "ସେଥିରେ ଥିବା କୌଣସି ଅଧିକାରର ବିଲୋପ" ଅଭିବ୍ୟକ୍ତିର ଅର୍ଥ ହସ୍ତାନ୍ତର କାରଣରୁ କିମ୍ବା ଅନ୍ୟଥା ସ୍ୱାଧୀନ ଅଧିକାରର ବିଲୋପକୁ ବିସ୍ତାର କରାଯାଇପାରିବ ନାହିଁ । ଅଭିବ୍ୟକ୍ତିଟିକୁ ଏପରି ପଢ଼ିବା ଅର୍ଥ ହେଉଛି ଏହାକୁ ପ୍ରଭାବହୀନ ଏବଂ ଏହାର ବ୍ୟବହାରକୁ ଅର୍ଥହୀନ କରିବା । ତେଣୁ, ଆମର ପଢ଼ିବା ଅନୁଯାୟୀ, ଏହି ଅଭିବ୍ୟକ୍ତିଟି ପୁଞ୍ଜିଗତ ସମ୍ପତ୍ତିରେ ଥିବା ଅଧିକାରର ଲୋପ ସାମିଲ ଅଛି, ଯାହା ସ୍ୱାଧୀନ ଭାବରେ କିମ୍ବା ହସ୍ତାନ୍ତର ବ୍ୟତୀତ ଅନ୍ୟ କୌଣସି ପ୍ରକାରେ ଘଟିଥାଏ ।

ଏହି କାରଣରୁ, ପୁଞ୍ଜିଗତ ସମ୍ପତ୍ତିରେ କରଦାତାଙ୍କ ଅଧିକାର, ମିଶ୍ରଣକାରୀ କମ୍ପାନୀରେ ସେମାନଙ୍କର ଅଂଶଧନ ହୋଇଥିବାରୁ, ମିଶ୍ରଣକାରୀ କମ୍ପାନୀ ସହିତ ମିଶ୍ରିତ କମ୍ପାନୀର ମିଶ୍ରଣ ପରେ ସମାପ୍ତ ହୋଇଯାଇଥିଲା । ତେଣୁ, ଧାରା 2 (47) ର ଅର୍ଥ ମଧ୍ୟରେ ମିଶ୍ରଣକାରୀ କମ୍ପାନୀରେ ଅଂଶଧନଗୁଡ଼ିକର ହସ୍ତାନ୍ତର ହୋଇଥିଲା । ତେଣୁ, ଏହା ଏପରି ଏକ କାରବାର ଥିଲା ଯେଉଁଥିରେ ଆୟକର ଅଧିନିୟମର ଧାରା 47 (vii) ଲାଗୁ ହୋଇଥିଲା, ଫଳସ୍ୱରୂପ, ମିଶ୍ରିତ କମ୍ପାନୀର ଅଂଶଧନ ଅଧିଗ୍ରହଣ ପାଇଁ କରଦାତାଙ୍କ ଖର୍ଚ୍ଚ, ଆଇନର ଧାରା 49 (2) ର ବ୍ୟବସ୍ଥା ଅନୁଯାୟୀ ନିର୍ଦ୍ଧାରଣ କରାଯିବା ଉଚିତ ଥିଲା ।

ଆଇନର ଏହି ପଠନ ପରେ, ଏହି ପ୍ରଶ୍ନଗୁଡିକରେ ଆମର ଉତ୍ତରଗୁଡ଼ିକ ହେଉଛି:

(1) ସକାରାତ୍ମକ ଏବଂ କରଦାତାଙ୍କ ସପକ୍ଷରେ ।

(2) ପ୍ରଶ୍ନ ଉଠୁନାହିଁ ।

(3) ସକାରାତ୍ମକ ଭାବେ ଏବଂ ରାଜସ୍ୱ ସପକ୍ଷରେ ।

ଆମେ ପୂର୍ବରୁ ଦର୍ଶାଇଛୁ ଯେ କିପରି ଆୟକର ଅଧିକାରୀ ପୁଞ୍ଜିଗତ ଲାଭକୁ ଗଣନା କରିଛନ୍ତି ଏବଂ ଏହାର ଅନ୍ୟ କୌଣସି ଦୃଷ୍ଟିକୋଣ ବିଚାର କରିବାର କାରଣ ଆମେ ପାଉନାହୁଁ, କାରଣ ଏହା ସ୍ପଷ୍ଟ ଯେ, କରଦାତାମାନେ ସେମାନଙ୍କର ଅଧିକାରକୁ କ୍ଷତି ନ ପହଞ୍ଚାଇ, ମିଶ୍ରିତ କମ୍ପାନୀରେ ସେମାନେ କେତେ ମୂଲ୍ୟରେ ଅଂଶଧନ କିଣିଥିଲେ, ତାହା ସେମାନେ ସେମାନଙ୍କ ଯୁକ୍ତିରେ ପ୍ରକାଶ କରିପାରିଥାନ୍ତେ । ରାଜସ୍ୱକୁ ଏହି ଆଧାରରେ ଟିକସ ଆଦାୟ ଉପରେ ବିଚାର କରିବାର ସ୍ୱାଧୀନତା ଦେବାରେ ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟଙ୍କ ଯୁକ୍ତିକୁ ଆମେ ବୁଝି ପାରୁ ନାହୁଁ ଯେ ଏହା ଏପରି "ଏକ କାରବାର ଥିଲା ଯାହା ଅଧୀନରେ 100/-ଟଙ୍କାର ପ୍ରତ୍ୟେକ ଅଂଶଧନକୁ 107.50/- ଟଙ୍କାରେ ବିକ୍ରୟ କରାଯାଇଥିଲା ।"

ବିଦ୍ୱାନ ଅଧିବକ୍ତାଙ୍କ ସହାୟତା ପାଇଁ ଆମେ କୃତଜ୍ଞ । ଆବେଦନଗୁଡ଼ିକୁ ଅନୁମତି ପ୍ରଦାନ କରାଗଲା ।

ଆବେଦନରେ ପ୍ରଦାନ କରାଯାଇଥିବା ରାୟ ଏବଂ ଆଦେଶକୁ ଅଗ୍ରାହ୍ୟ କରାଗଲା । ପୂର୍ବରୁ ଉଲ୍ଲେଖ କରାଯାଇଥିବା ମାଧ୍ୟମରେ ପ୍ରଶ୍ନଗୁଡ଼ିକର ଉତ୍ତର ଦିଆଯାଇଛି ।

ଖର୍ଚ୍ଚ ବାବଦରେ କୌଣସି ଆଦେଶ ରହିବ ନାହିଁ ।

ବି. ଏସ୍. ଆବେଦନଗୁଡିକୁ ଅନୁମତି ପ୍ରଦାନ କରାଗଲା ।

<u>ଅସ୍ୱୀକରଣ</u>

"ଉପଭାଷାରେ ଅନୁବାଦିତ ରାୟ କେବଳ ମକଦ୍ଦମାରେ ପକ୍ଷଭୁକ୍ତ ବ୍ୟକ୍ତିଙ୍କର ସୀମିତ ବ୍ୟବହାର ଏବଂ ତାଙ୍କ ଆଞ୍ଚଳିକ ଭାଷାରେ ବୋଧଗମ୍ୟ ହେବା ନିମନ୍ତେ ଉଦ୍ଦିଷ୍ଟ ଏବଂ ଅନ୍ୟ କୌଣସି ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ନିମନ୍ତେ ଏହା ବ୍ୟବହାର କରାଯାଇନପାରେ । ସମସ୍ତ ବ୍ୟାବହାରିକ ଏବଂ ସରକାରୀ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ନିମନ୍ତେ ରାୟର ଇଂରାଜୀ ସଂସ୍କରଣଟି ପ୍ରାମାଣିକ ବିବେଚିତ ହେବ ଏବଂ ସମସ୍ତ କାର୍ଯ୍ୟାନ୍ୱୟନ ଏବଂ ନିଷ୍ପାଦନ ନିମନ୍ତେ ଏହା ଉପଯୁକ୍ତ ବିବେଚିତ ହେବ ।"

ଭାଷାନ୍ତର:

ଶ୍ରୀ ଜଟାଧାରୀ ସେଠୀ

ଉପବିଭାଗ ଅଧିକାରୀ (ଅନୁବାଦ), ଓଡ଼ିଶା ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟ, କଟକ ।